

Ikt. sz.: EUB-41/30-4/2020.

EUB-19/2020. sz. ülés
(EUB-55/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2020. november 30-án, hétfőn, 11 óra 05 perckor
az Országház Delegációs termében (főemelet 40.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>A nyílt ülés megkezdése</i>	5
<i>Eszmecsere Várhelyi Olivér uniós biztossal, az Európai Bizottság szomszédságpolitikáért és bővítésért felelős tagjával, különös tekintettel az EU bővítési politikájáról szóló 2020. évi közleményre [COM (2020) 660]</i>	5
<i>Várhelyi Olivér expozéja</i>	5
<i>Hozzászólások</i>	10
<i>Várhelyi Olivér reflexiója</i>	14
<i>Az ülés berekesztése</i>	17

Napirendi javaslat

1. Eszmecsere Várhelyi Olivér uniós biztossal, az Európai Bizottság szomszédságpolitikáért és bővítésért felelős tagjával, különös tekintettel az EU bővítési politikájáról szóló 2020. évi közleményre [COM (2020) 660]

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz), a bizottság elnöke

Tessely Zoltán (Fidesz), a bizottság alelnöke
Balczó Zoltán (Jobbik), a bizottság alelnöke
Dr. Oláh Lajos (DK), a bizottság alelnöke
Csöbör Katalin (Fidesz)
Dr. Tiba István (Fidesz)
Dr. Tilki Attila (Fidesz)
Juhász Hajnalka (KDNP)
Bana Tibor (független)

Helyettesítési megbízást adott

Riz Gábor (Fidesz) Csöbör Katalinnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Tamás Csaba Gergely bizottsági főmunkatárs
Nyilas Dániel bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászólók

Dr. Gurmai Zita országgyűlési képviselő (MSZP)
Várhelyi Olivér uniós biztos

(A bizottság 10 óra 18 perctől 10 óra 58 percig zárt ülést tartott.
A nyílt ülés kezdetének időpontja: 11 óra 05 perc)

A nyílt ülés megkezdése

Dr. Hörcsik Richárd (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: *(Videokonferencia formájában történik az ülés megtartása.)* Hölgyeim és Uraim! Egy kis figyelmet kérek. Tisztelt Bizottság! Folytatjuk a bizottsági ülésünket, ahogy eredetileg elterveztük, nyilvános üléssel, hiszen előtte egy zárt ülésünk volt. Mindenki elfoglalta a helyét? Úgy látom, megvan a kapcsolatunk is.

Eszmecsere Várhelyi Olivér uniós biztossal, az Európai Bizottság szomszédságpolitikáért és bővítésért felelős tagjával, különös tekintettel az EU bővítési politikájáról szóló 2020. évi közleményre [COM (2020) 660]

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Biztos Úr! Folytatjuk tehát nyilvános üléssel bizottsági ülésünket a 2. napirendi pont megtárgyalásával, ami eszmecsere Várhelyi Olivér uniós biztossal, az Európai Bizottság szomszédságpolitikáért és bővítésért felelős tagjával, különös tekintettel az EU bővítési politikájáról szóló 2020. évi közleményre.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Biztos Úr! Első alkalommal tartunk nyilvános ülést videokonferencia formájában. Úgy látom, hogy a kép és a hang megfelelő.

Mindenekelőtt engedjék meg, hogy tisztelettel köszöntsem Várhelyi Olivér urat, az Európai Bizottság szomszédság- és bővítéspolitikájáért felelős tagját és kedves munkatársait mind Brüsszelből, mind az Európai Bizottság magyarországi képviselétéről.

Közel egy óra áll rendelkezésünkre. Kérem biztos urat és képviselőtársaimat, hogy tartsuk be az időkorlátokat.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Biztos Úr! Bizottságunkban régi hagyomány a bővítési csomag megtárgyalása, és első alkalommal most erre közvetlenül az Európai Bizottság portfólióért felelős tagjával van lehetőségünk. Magam is a COSAC-találkozókon mindig hangsúlyoztam, hogy Magyarország számára nemcsak gazdasági, hanem történelmi feladat, hogy a nyugat-balkáni országok európai uniós tagságát támogassuk.

Köszönöm még egyszer Várhelyi biztos úrnak, hogy elfogadta a meghívásunkat. El kell mondjam, hogy sokáig személyes megjelenést terveztünk, hogy biztos úr ellátogat Budapestre, de a járványhelyzet sajnos ezt nem teszi lehetővé. Mai ülésünk egyúttal segíti az Európai Bizottsággal való párbeszédet is. Biztos urat arra kérem, hogy röviden foglalja össze a Bizottság közleményét, és adjon egy rövid kitekintést a portfólióját érintő fontosabb kérdésekről.

Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Biztos Úr! Akkor átadom a szót önnek. Kérem, hogy röviden, ahogy szokás, tartsa meg expozéját, utána pedig összegyűjtjük a kérdéseket, majd visszaadom a szót ismét a válaszokra önnek, és utána pedig majd, ha még esetleg más kérdés adódik, akkor második körben is kérdések hangozhatnak el. De kérem képviselőtársaimat, ahogy jelezte előre biztos úr, 12.15-ig ér rá, utána más fontos elfoglaltsága van, hogy így próbáljuk megtartani az időkeretet. Tessék parancsolni, biztos úr, átadom a szót.

Várhelyi Olivér expozéja

VÁRHELYI OLIVÉR uniós biztos: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak, Hölgyek! Először is szeretném megköszönni, immáron egy éve, hogy biztosként dolgozom, hogy ismét lehetőséget biztosítanak arra, hogy megbeszéljük a portfólióhoz

tartozó legfontosabb ügyeket. Egyúttal engedjék meg, hogy ezt az alkalmat arra is felhasználjam, hogy beszámoljak önöknek mindarról a munkáról, amit ebben az egy évben végeztünk idáig, illetve röviden vázolnám mindazokat a terveket, amelyek alapján a következő évet fogjuk végigdolgozni.

Nyilvánvalóan mindnyájunk életét a koronavírus-válság határozza meg ezekben a napokban, hetekben, hónapokban sajnos, és ez alapvetően átrendezte mindazt a munkát, amit végeznünk kellett. Azt kell hogy mondjam, hogy tulajdonképpen két portfóliót kell most vinnem: egyrészt a válságkezeléssel kapcsolatos feladatokat a szomszédságpolitikához tartozó régiókban és országokban, másrészt pedig, ha tetszik, hagyományos politikai prioritások mentén szolgálni az európai érdekek jobb érvényesülését ebben a régióban.

A Covid-helyzetben nyilvánvalóan első és legfontosabb feladatunk az volt, hogy segítsünk az emberi életek mentésében és az egészség védelmében, illetve segítsünk a szomszédságunkba tartozó országok gazdaságainak működését fenntartani, és ehhez minden eszközt mobilizáltunk, ami rendelkezésünkre áll. Ugyanis az az alapvető megközelítésünk, hogy nem lehet sikeres az európai válságkezelés, hogyha a minket körülvevő régiók, országok ebben a válságban még további veszteségeket kénytelenek elszenvedni, és ezáltal a köztünk fennálló társadalmi és gazdasági különbségek nemhogy csökkennének, ahogyan ezt eredetileg terveztük a mandátum elején, hanem még inkább növekednének. Ennek ugyanis közvetlen hatása lehet Európára, az európai gazdaságra, de az európai társadalomra is.

Éppen ezért rögtön a válság legelején több mint 4 milliárd eurót mozgósítottunk alapvetően források átcsoportosításával annak érdekében, hogy segítsünk a Nyugat-Balkánon, a keleti és a déli szomszédság országaiban. Alapvetően három irányba igyekeztünk a segítségre fókuszálni. Az első és legfontosabb gyorssegély jelleggel az volt, hogy segítsünk a védekezésben, segítsünk azokban az orvosi eszközökben és ezek beszerzésében, magyarán, maszkok, lélegeztetőgépek, tesztek beszerzésében a régióknak, hogy önmagában a védekezés eredményes lehessen. Ehhez elég komoly forrásokat sikerült mozgósítsunk, és elég gyorsan sikerült a segítséget is elvinni. Láthatták bizonyára, hogy már április hónapban nagyon komoly segítség érkezett az Európai Unióból ezekbe az országokba, és itt a Nyugat-Balkánra vitt támogatás és segítség volt az első, ami megérkezett. Viszont a Nyugat-Balkánnal mégiscsak osztjuk ezt a kontinenst, mégiscsak európai országok, európai uniós tagállamok veszik körbe ezt a régiót, és így a felelősségünk is fokozottabb feléjük.

A második fő célunk az volt, hogy további pénzügyi támogatást nyújtsunk ahhoz, hogy meg tudják erősíteni az egészségügyi rendszereiket. Nagyon komoly kihívás előtt vannak még ma is ezek az országok, de ha megnézzük a Nyugat-Balkánt, azt látjuk, hogy tulajdonképpen már a harmadik hullám nyomása alatt vannak, és az egészségügyi rendszerek alapvető megerősítése és fejlesztése nélkül nem tudtak volna megküzdeni a járvánnyal, így is elég komoly kihívást jelent számukra.

Végül nagyobb összeggel támogattuk a társadalmi-gazdasági hatások enyhítését, beleértve az úgynevezett makrofinansziális támogatást is, tehát hitelnyújtást mindazoknak az országoknak, amelyek közfinanszírozási szempontból is vészhelyzetbe kerültek.

Ezen túl igyekeztünk a gazdaság működésének fenntartásában is segítséget nyújtani, támogatást nyújtva a helyi bankrendszeren keresztül a gazdaságnak közvetlenül, így különösen a kis- és közepes vállalkozások számára.

Mindhárom régióban azonos stratégia mentén dolgoztunk, és továbbra is nyújtjuk a támogatást mindaddig, amíg a forrásaink ezt megengedik.

Ha a klasszikus feladataim vagy az eredeti feladataim teljesítéséről szeretnék beszélni, akkor nyilván, ahogy Hörcsik elnök úr is ezt említette, a legfontosabb

feladatot elnök asszonytól a Nyugat-Balkánon kaptam. Az volt az első számú kihívás, hogy mélyítsük el az Európai Unió és a Nyugat-Balkán közti kapcsolatokat, illetve erősítsük meg az európai elköteleződést a Nyugat-Balkán irányába, különösen annak uniós tagsága irányába. Ezen belül is legfontosabb feladatom talán az volt, hogy teremtsük meg azokat a körülményeket, amelyek elvezetnek minket ahhoz, hogy Észak-Macedóniával és Albániával a csatlakozási tárgyalások megkezdődhessenek. Azt tudom jelenteni a tisztelt Háznak, hogy ezeket a feladatokat elvégeztük.

Első lépésként megújítottuk a csatlakozási folyamatot egy új tárgyalási metodológia segítségével, erre februárban tettünk javaslatot, amelynek alapján sikerült az akkor még szkeptikus tagállamokat is meggyőzni arról, hogy adottak a föltételek az Albániával és Észak-Macedóniával folytatandó csatlakozási tárgyalások megnyitására, és így márciusban a tagállamok ehhez biztosították a döntést, amit egyébként az Európai Tanács is jóváhagyott.

Harmadik eszköze ennek a politikának nyilvánvalóan az lesz, hogyha ezek az országok gyorsabban tudják elvégezni azokat a reformokat, amelyek az uniós csatlakozáshoz szükségesek, illetve az Unió önös érdekből is, de hozzá tud ahhoz járulni, hogy jelentősen gyorsítsuk fel a gazdasági és társadalmi különbségeket az Európai Unió tagállamai között, az Európai Unió és a Nyugat-Balkán országai között, hiszen ez az az alapvető különbség, ami meghatározza a mindennapokat, és amelyből számtalan kihívás keletkezett, akár a szervezett bűnözésre gondolunk, akár az illegális migrációra gondolunk, akár a szociális egyenlőtlenségekre és az abból keletkező kihívásokra. Éppen ezért nagyon nagy öröömre szolgált, hogy ezt a törekvésünket az Európai Tanács is felkarolta, és a zágrábi csúcson kifejezett megrendelést adott arra, hogy a Bizottság egy erőteljes, eddig talán nem látott gazdaságfejlesztési tervet tegyen le az asztalra, amit mi meg is tettünk. Ez év októberében sikerült bemutatni nemcsak a tagállamoknak, hanem a nyugat-balkáni országoknak is ezt a nagy beruházási tervet.

Nyilván ennek a tervnek az a lényege, hogy felgyorsítsuk a Nyugat-Balkán országainak a gazdasági integrációját és társadalmi fejlődését, de látva a Covid-válság keltette gazdasági és szociális problémákat, az is feladata ennek a tervnek, hogy segítse a Covid-válságot követő válságkezelést, gazdasági-társadalmi válságkezelést. Amikor mindezt összeraktuk, akkor úgy próbáltuk megközelíteni a meglévő problémákat, hogy egyúttal egy gyors, lehetőleg négy-öt éven belül jelentős, kézzelfogható, a társadalmak számára nyilvánvalóan előnyös és a mindennapokban látható és érzékelhető fejlődést tudjunk támogatni a következő négy-öt évben.

Ha megnézzük a csomagot, akkor azt látjuk, hogy közel 9 milliárd euró közvetlen támogatást mozgósítunk, amihez kapcsolódik egy körülbelül 20 milliárd eurós hitelgarancia-alap is. Ennek az összmérete, ha arányosítani szeretnénk, akkor megfelel nagyjából a Nyugat-Balkán teljes gazdasági teljesítménye egyharmadának. Ez egy nagyon komoly gazdaságélénkítő program, aminek legfőbb területei - nem gondolom, hogy a magyar Országgyűlésben kellene elmagyaráznom, hogy miért - a közlekedés és azon belül a közúti és vasúti hálózat fejlesztése, ami egyébként az egyik legnagyobb kereskedelmi akadályként is tornyosul a régió számára az európai integráció előtt. Ugyanígy az energia területe, ahol azt láthatjuk, hogy a régió komoly energiahiányban szenved, miközben a használt energiarendszerek alapvetően közegészségügyi kockázatokat is jelentenek, gondoljunk itt a szén használatára. De ugyanígy a digitális területet is említhetném, ahol önmagában egy alapinfrastruktúra is hiányzik ahhoz, hogy valójában digitális, tudásalapú gazdaságfejlesztés történhessen ebben a régióban.

Ugyanakkor azt is látjuk, hogy munkaerőhiányban szenved a régió, és ennek a munkaerőhiánynak jelentős mértékben az az oka, hogy az ifjúság elvándorol ebből a régióból. Tehát számukra azon túl, hogy gazdasági lehetőségeket kell biztosítani, azt is érdemes átgondolni, hogy hogyan és miként lehet olyan gazdasági lehetőségeket

biztosítani számukra, ahol is a megfelelő képzettség birtokában hosszú távon tudnak tervezni saját országaikban és tudnak dolgozni saját országukért. Azt gondolom, hogy ebben is vannak magyar tapasztalatok, amelyekre tudunk építeni.

Összességében sokat várunk ettől a tervtől, és ezzel vált teljessé az integrációs és csatlakozási politika megújítása a Nyugat-Balkán irányába. Látható, hogy ez a terv önmagában legalább 3,6 százalékkal képes megemelni ennek a régióknak a gazdasági teljesítményét.

Nagyon sok újdonságot tettünk le az asztalra, és alapvetően egy regionális megközelítést javasoltunk a régióknak. Örömmel szolgál az is, hogy ezt a régió, úgy tűnik, hogy elfogadja, sőt, saját javaslatokkal is előállt. Engedjék meg, hogy fölidézzem például azt a tényt, hogy a berlini folyamat szófiai csúcstalálkozóján maguk ezek az országok álltak elő azzal a tervvel, hogy hogyan lehetne a régió belső piacát megeremteni, magyarul, az egymás közti négy szabadság megeremtelésével hogyan tudnák önmaguk bővíteni a gazdasági kilábalás lehetőségeit, illetve a társadalmi fejlődést előrehozni.

Ha megnézzük a tervet, azt látjuk, hogy ezzel az Európai Unió kínálja a legvonzóbb feltételeket a régió számára, a legkiszámíthatóbb feltételeket is egyúttal, ami egy nagyon jelentős gazdasági teljesítményhez vezethet az elkövetkező néhány évben már.

Azt gondolom, hogy ezzel lezárnám a nyugat-balkáni terület ismertetését. Gondolom, hogy ehhez sok kérdést fogok kapni, úgyhogy majd a további elemeket természetesen a kérdésekre adott válaszban kívánom kifejteni.

Annyit tennék még ehhez hozzá, hogy természetesen ez a gazdasági terv nem lehet sikeres, csak akkor, ha a reformok folytatódnak, tehát, magyarul, hogyha sikerül felgyorsítani mindazokat a gazdasági, politikai és jogi reformokat, amelyek ezeknek a beruházásoknak a működéséhez, működtetéséhez, illetve egyáltalán egy megfelelő beruházási, befektetésösztönzési környezethez elengedhetetlenek, akár a jogállamra gondolunk, akár az adórendszerek kiszámíthatóságára, akár más olyan alapvető paraméterekre, amelyek meghatározzák a beruházási környezetet.

Beszéljünk akkor most egy kicsit a keleti partnerség, illetve a déli szomszédság országairól! Nyilván a keleti partnerség országaival kezdeném, hiszen Magyarország számára talán úgy is, mint a régióval határos tagállam, ez jelent elsőszámú prioritást. Először is szeretnék köszönetet mondani a magyar kormánynak és a parlamentnek amellet azért a rendkívül elkötelezett és konzekvens támogatásért, amit ehhez a munkához kapok és kaptam. Magyarország és a visegrádiak javaslatai, politikai támogatása döntő jelentőségűek. Ugyanezt el tudom mondani természetesen a Nyugat-Balkán esetében is, de úgy gondolom, hogy a keleti partnerségnél ez különösen fontos.

A keleti partnerség országait is ugyanolyan módon, talán nem az első hullám, de a második mindenképp alapjaiban rázta meg, és itt is igyekeztünk minél gyorsabban és minél eredményesebben mozgósítani mindazokat a forrásokat, amelyek a rendelkezésünkre állnak.

Itt közel 1 milliárd eurós támogatást nyújtottunk a régióknak. A Nyugat-Balkán esetében egy 3,3 milliárd eurós támogatásról tudok beszámolni. Itt Grúzia, Moldova és Ukrajna esetében különösen fontos volt a makro pénzügyi helyzet megtámogatása, ahol közel 1,5 milliárd eurós sürgősségi pénzügyi segítséget nyújtottunk.

Ahogy az a megbízólevelemben is szerepelt, feladatul kaptam a keleti partnerség 2020 utáni megújítását. Az erre vonatkozó javaslatot is elkészítettük, az Európai Bizottság el is fogadta, és a Tanácsnak benyújtotta. Ez alapján tartottunk egy csúcsot a keleti partnerség tagállamaival. A prioritások nagyjából egészében a meglévő prioritásokra épülnek, azzal a jelentős különbséggel, hogy első számú prioritásként javasoljuk ezeknek az országoknak a gazdasági védekezésnek és a gazdaság

megerősítésének tervét és prioritását. Ezt előresoroltuk, nyilván okulva egyébként a Covid-válságból is, és látva, hogy ezeknek a partnereknek is ez a kérdés az elsősorban meghatározó.

Látható, hogy a régió ugyanakkor kitart a többi prioritása mellett is, így örömmel erősítettük meg mi is ezt. Jogi, közigazgatási alapok megerősítése, elszámoltatható intézmények, a jogállamiság és a biztonság megteremtése, mondhatnám a zöldátmenetet is, mert kifejezetten komoly érdeklődés van ebből a régióból ez irányba, digitális felzárkózás, illetve az úgynevezett tisztességes társadalmak felépítését is célul tűztük ki. Ezek a célok ugyanakkor nem újak, hanem a meglévő stratégiára építve kívánjuk továbbvinni ezeket.

Nyilván ebben a kontextusban több más esemény is történt. Itt elég az Ukrajnában továbbra is folyó orosz megszállásra utalni, a Grúzia területi épségével kapcsolatos fennálló és befagyott konfliktusokra utalni, vagy az éppen most lezárulófélben lévő örmény és azeri fegyveres konfliktusra utalni. És nem beszéltem még Fehéroroszországról.

A magunk részéről igyekszünk biztosítani azokat a föltételeket, amelyek a keleti partnerség továbbviteléhez szükségesek. Ugyanakkor látni kell, hogy ennek a régiónak a stabilitását továbbra is prioritásként kell kezelni, és itt komoly politikai beruházásokra van szükség az Unió részéről.

A déli szomszédsággal zárnam ezt az expozét. Mindig is stratégiai jelentőségű volt ez a régió, a Covid-járvány talán ezt a régiót állította szembe a legnagyobb gazdasági kihívásokkal. Teljesen egyértelmű és világos volt számunkra is és a régió számára is, hogy egyértelműen egymásra vagyunk utalva, akár a gazdasági, akár a migrációs válságról beszélünk, és igyekeztünk ennek megfelelően gyorsan segíteni a védekezést. Itt is sikerekről tudok beszámolni, hiszen jelentős pénzügyi támogatást tudtunk folyósítani, meghaladva a 2,3 milliárd eurót.

Végül, de nem utolsó sorban dolgozunk a barcelonai folyamat megújításán, aminek a lényege az, hogy a 25. évforduló ürügyén vagy alkalmával javasoljuk újragondolni a partnerséget ezekkel az országokkal. Egyrészt látható, hogy kiemelt partnerei vagyunk akár gazdaságilag, akár politikailag a régiónak, viszont ez a támogatás, ez a jelentős mértékű támogatás, amit nyújtunk, elaprózódott módon, nem hatékonyan és nem feltétlenül ezeknek az országoknak a gyors gazdasági kilábalását segítve, támogatva érzékelik. Szeretnénk ezt átalakítani. Az első tárgyalásokon már túl is vagyunk.

Közösen a régióval dolgozunk ki az egyes országokra egyenként úgynevezett counter-offereket vagy állami programokat, aminek az a lényege, hogy a Covid-válságból történő kilábalást hogyan tudnánk az uniós források még koncentráltabb, még hatékonyabb, még eredményesebb felhasználásával felgyorsítani, és egyúttal olyan gazdasági környezetet kialakítani közösen, amely egy érdekes, a nemzetközi befektetők számára is érdekes és értékes régióvá tudná alakítani ezeket az országokat.

Ugyanakkor nem szabad arról sem megfeledkeznünk, hogy Európának is vannak világos és egyértelmű érdekei a déli partnerség országaival folytatott kapcsolatokban, és ezeknek a szempontoknak is ugyanúgy érvényesülniük kell, ahogyan a déli országok szempontjaira is tekintettel kell lennünk mindenképp.

Ebből a szempontból talán a legkiemelkedőbb a migráció és az illegális migráció kezelése, ahol én úgy látom, hogy változás tapasztalható most már ezekben az országokban is. Készek elismerni és elfogadni, hogy ez közös kihívás, együtt kell ezt kezelni, és lehetőleg felszámolnunk az illegális migrációt, hiszen az illegális migráció, az ahhoz kapcsolódó szervezett bűnözés, illetve a szervezett bűnözéssel összefüggésbe hozható terrorizmus önmagában képes destabilizálni ezt a régiót. Úgy látom, hogy a fő politikai szereplők között ebben nincs véleménykülönbség már, és épp

ezért készek vagyunk támogatást nyújtani ezeken a területeken is. Ehhez viszont arra van szükség, hogy ezek az országok is működjenek velünk együtt, vegyék vissza saját polgáraikat, védjék meg saját határaikat, és biztosítsák azokat a biztonságos körülményeket, amelyet a humanitárius, jogi szempontok elvárnak.

Itt megállnék, hiszen szerintem már túl hosszán beszéltem, és várom a kérdéseket.

ELNÖK: Köszönöm szépen biztos úrnak a beszámolóját. Először is engedje meg, hogy gratuláljak az elmúlt évben végzett biztosi munkájához. Úgy vélem, hogy az ön munkájának, aktivitásának köszönhetően is végre a korábbi, úgynevezett uniós bővítési fáradtság elmúlt, ha a Bizottságot tekintem. Köszönöm, hogy ön rendkívül aktívan részt vesz ebben a munkában a Bizottság elnök asszonyával természetesen. Szeretném megköszönni a beszámolóját, ami nemcsak a nyugat-balkáni bővítésről, hanem a partneri országokról is szólt. Nagyon fontos számunkra, ahogy ön említette, hogy ezeknek a partneri országoknak, a szomszédságban lévő partneri országoknak koncentrált támogatást tudjunk nyújtani, hogy valóban hatékony legyen az elkövetkezendő időszakban az Unió és a csatlakozandó országok kapcsolata.

Tisztelt Bizottság! A vitát megnyitom. Kérem képviselőtársaimat, a gomb megnyomásával majd lehetőség kínálkozik, és a mikrofon felcsíptetésével, ahogy a plenáris üléseken is szokás, az ott található bent a kis boksztban, tehát kérem, hogy kézfelnyújtással jelezzék, hogy ki kíván hozzászólni. *(Jelentkezések.)* Először Gurmai Zita képviselő asszony, majd utána Balczó alelnök úr, és majd sorban. Köszönöm szépen. Tessék parancsolni, akkor Gurmai Zitának adom meg a szót.

Hozzászólások

DR. GURMAI ZITA (MSZP): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottsági Tagok! Tisztelt Biztos Úr! A dokumentumban leírtak és a szóbeli kiegészítés alapján elismerésre méltó, jó munkát végzett, úgyhogy köszönet érte, természetesen ön is és a Bizottság is. Nyilvánvaló, hogy fontos döntések születettek, amelyek újra megerősítették az Európai Unió elkötelezettségét a nyugat-balkáni országok irányába.

Megkezdődhettek a csatlakozási tárgyalások Albániával és az Észak-Macedón Köztársasággal. Fontos esemény volt a májusi EU-Nyugat-Balkán-csúcs, nemkülönben az a 3,3 milliárd eurós támogatási csomag, amit most is említett biztos úr, a járvány utáni újjáépítési tervek kidolgozására.

Optimista vagyok, számos biztató jel, pozitív fejlemény, esemény, megnyilatkozás, elköteleződés van tehát, és ezért is gondolom azt, hogy ez ad némi optimizmusra okot. De azt is mondhatnám, a félig töltött pohár hasonlattal élve gondoljuk úgy is, hogy ez jó, hiszen a pohár már félig megtelt.

Az ördög persze mindig a részletekben rejlik, és ha a mérleg másik serpenyőjére tekintünk, akkor azt látjuk, hogy minden érintett ország esetében meglehetősen lassú a haladás, további átfogó reformokra, erőfeszítésekre van szükség. Törökország esetében gyakorlatilag holtponton vagyunk. A Tanács 2019 júniusában ismételtlen megállapította, hogy az ország egyre inkább sajnálatos módon távolodik az Uniótól, és a június óta eltelt időszak eseményei alapján pedig hozzátehetjük, hogy még inkább távolodik.

Nyilvánvaló, hogy az alapvető területeket nem mondanám végig, nagyon pontosan bemutatta ezeket, hanem inkább arról beszélnék, hogy a nyugat-balkáni partnerek demokratikus rendszerei még mindig nem működnek megfelelően az erős politikai polarizáció, egyes esetekben az ellenzék demokratikus ellenőrző funkciójának korlátozott mozgástere, valamint a választások és a parlamenti munka bojkottja miatt. Szabad és tisztességes választások kellene.

Jól alátámasztják ezt egyébként a megfogalmazások is, hiszen a legtöbb értékelésnél azt olvashatjuk, hogy bizonyos szintű mérsékelt feszültség, némi korlátozott mértékű előrehaladás, vagyis vélelmezem, hogy számos teendő van még, ahogy ezt az október 6-ai közlemény is megfogalmazza, mondhatni, komoly kihívások vannak.

Ha innen nézzük, akkor viszont van némi okunk a pesszimizmusra is, és fölfoghatjuk úgy is, hogy most pedig a másik részéről közelítve meg, hogy a pohár félig van csak tele. Tehát a mérleg két serpenyője gyakorlatilag nincs egyensúlyban, innen kell indítani a gondolkodást szerintem a hogyan továbbról. Tehát egyet kell érteni mindazzal, amit az anyag leír, és amit hallottunk öntől, biztos úr. Én azt gondolom, hogy mind a megfogalmazott, leírt programpontok, tézisek valóságok; persze döntően a korábbi dokumentumokban is találkoztunk ezzel.

Tehát abban egyetértünk szerintem mindannyian itt a teremben, hogy hiteles bővítési politika kell, szigorú, tisztességes feltételrendszer, a saját érdekek elvének érvényesítésével, és nyilván nagyobb erőfeszítésekre, szerepvállalásokra van szükség mindenki részéről, folytatni kell a megkezdett, folyamatban levő munkát, amit az ön dinamizmusa is szerintem segít.

Viszont nem dughatjuk a fejünket a homokba. Tehát a kőkemény valóság az, hogy a legtöbb EU-s tagország komoly fenntartásokkal tekint a nyugat-balkáni országok csatlakozására, belátható időn belül nem tartják aktuálisnak, Törökország esetében pedig egyértelműen illúzió.

Komoly esély van arra is, hogy a csatlakozásra váró nyugat-balkáni országok felkészülése sajnálatos módon nem gyorsul fel a következő hónapokban, években, az egy év múlva, két év múlva elkészülő értékelő jelentések a mostanihoz hasonló eredményeket mutatnak.

Ha hiteles bővítési politikát akarunk tényleg, akkor nem tehetjük meg, hogy erről ne beszéljünk nyíltan az Európai Unión belül és persze az érintett országokkal egyaránt, és ne legyen egy olyan típusú forgatókönyv, mert nyilvánvaló, hogy egyfajta bizalomvesztés is a levegőben van. Én mindenképpen azt gondolom, hogy meg kellene kezdeni egy olyan közös gondolkodást, egyeztetést egy olyan gazdasági, pénzügyi integrációs konstrukcióról, amelyben a teljes jogú tagsághoz vezető úton konkrét, megvalósítható állomást jelentenének, és amelyet a tagországok és a csatlakozó országok is el tudnának fogadni. Meg szeretném kérdezni biztos úrtól, hogy erről hogyan vélekedik.

Illetve szeretném továbbá még azt is megkérdezni, hogy a jogállamiságról, annak érvényesítéséről, számonkéréséről folyó jelenlegi belső viták mennyire gyengítik, gyengíthetik a nyugat-balkáni országokkal szembeni ilyen irányú elvárások komolyságát. Azt is szeretném megtudni, hogy tisztában van-e azzal, tudjuk-e azt, hogy az Európai Unió tulajdonképpen mit is követel meg valójában.

Még egyszer köszönöm szépen az elkötelezettségét a biztosi munkájában, és jó egészséget, mert az a legfontosabb.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Következik Balczó Zoltán alelnök úr. Tessék parancsolni!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik), a bizottság alelnöke: *(A mikrofon nem működik.)* Elnök úr, köszönöm a szót. Bízom benne, hogy biztos úr profi diplomataként tárgyyszerű, rövid válaszokat tud adni képviselő asszonynak, mert azt hiszem, hogy sok nagyon fontos kérdést fölvetett, de 12.15-ig ér rá, ezért én is igyekszem egy témára koncentrálni. Nem tudom, hogy hallani, biztos úr? *(Várhelyi Olivér nemet jelez.)* Most

hallani? (*Várhelyi Olivér igent jelez.*) Igen, jó. Akkor a bevezetés a jelenlévőknek szólt, nem ismétlem meg.

Az előző egy órában a bizottságunk a Madridba jelölt nagykövetjelölt asszonyt hallgatta meg. Abban az esetben nyilvánvaló volt, hogy a nagykövet asszonynak az a feladata, hogy mindenben a kormány politikáját képviselje. Ezzel szemben önnek biztosként az a feladata, hogy adott esetben eltérve, ha ez szükséges, ne a magyar kormány politikáját képviselje, hanem az Európai Unió közös érdekeit, illetve a Bizottság felfogását adott kérdésekben. Nincs kétségem, hogy az ön esetében ez így is van.

Érthető, hogy a Covid-témáról beszélt elég sokat, én viszont általában szeretnék a szomszédságpolitikáról és bővítésről beszélni és kérdezni. Nyilvánvaló, számunkra két olyan ország van, amely nem EU-tagország: Ukrajna és Szerbia. Ukrajna esetében nagyon rossz a viszony. Magyarországnak Szerbiával kormány szinten nagyon jó a viszonya, és nem feltétlenül, hogy ön ezt kommentálja, de el kell mondanom, hogy Vučić elnökkel Orbán elnök úr jó kapcsolatot ápol, és a Vajdasági Magyar Szövetség harmadik alkalommal részese a kormánynak, ami nyilvánvalóan lehetőséget nyújt bizonyos előnyök elérésére a magyar kisebbség számára.

Ugyanakkor azt is tapasztalnom kellett mint EP-képviselő a szerb EU-delegáció tagjaként, hogy éppen egy bizonyos lojalitás miatt az ebben a Bizottságban az EU részéről jelen lévő néppárti vajdasági magyar képviselő, a szerb delegációban jelen lévő vajdasági magyar képviselő semminemű problémát nem vetett föl.

Hadd idézzem a Szerbiáról szóló parlamenti, 2018. évi jelentést, novemberről, csak röviden: „A jelentés felkéri a szerb kormányt, hogy hajtsa végre a nemzeti kisebbségek jogaira vonatkozó nemzetközi szerződéseket. Megállapítja, hogy a nemzeti kisebbségek jogainak garantálását illetően nem történt előrehaladás. Nem kielégítő az, ami megtörtént. Létezik cselekvési terv, de azt teljes körűen végre kellene hajtani. Felhívja Szerbia figyelmét a kisebbségi nyelvhasználat biztosítására az oktatásban, a közigazgatásban és a médiában.” És pont ugyanezek a kifogások szerepeltek az előző évben is.

Hogy egy konkrét példát mondjak a bíróságok helyzetére. A Vajdasági Magyar Diákszövetség évek óta harcolt azért, hogy az Újvidéki Egyetem jogtudományi kara a hatályos szerbiai jogszabályoknak megfelelően tegye lehetővé a magyar nyelven történő felvételt. Ezt nem tette lehetővé. Bírósághoz fordult a diákszövetség, és gyakorlatilag jogellenesen a magyar nyelvű felvételt továbbra is tiltja. Egy konkrét esetet mondtam.

Tehát tulajdonképpen a kérdésem a következő: ön hogyan látja Szerbia csatlakozási további folyamatát? Azokon a kifogásokon, amiket felolvastam, amik 2018 novemberében éltek, milyen módon sikerült változtatni, vagy még vannak ilyen fenntartások komolyan? A végső kérdésem az, akkor 2025-ös céldátumról hallottam Szerbia uniós csatlakozása tekintetében, 2014-ben kezdődtek a csatlakozási tárgyalások, ha jól tudom, jelenleg ez hogy áll, tartható, előrehozható, vagy csúszik. Van-e erről önnek alapvetően információja? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen Balczó alelnök úrnak. Következik Juhász Hajnalka képviselő asszony. Tessék parancsolni!

JUHÁSZ HAJNALKA (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Köszönjük szépen biztos úrnak a részletes beszámolóját. Én egy, az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésével kapcsolatban szeretném biztos urat tájékoztatni, hogy a bizottsági online konferenciák kapcsán egyre jobban kiéleződik az örmény-azeri konfliktus, ez már érezhető. Erről azért is fontos beszélnünk, mert mind a két ország 2001-ben

csatlakozott az Európa Tanácshoz. Ami a helyzetet árnyalja, hogy Törökország is tagja az Európa Tanácsnak, ráadásul 1949 óta. Magyarország lesz az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének a soros elnöke jövő év májusától novemberig. Én azt gondolom, hogy az örmény-azeri vita, konfliktus nem csökkenni látszik, hanem minden egyes riportok tárgyalása során, amikor erre lehetőség nyílik, gyakorlatilag már a viták egy részét elviszi ez a feszültség.

Én azt szeretném felajánlani, hogy ha ilyen jellegű bizottsági ülés zajlik, akkor mi ezt dokumentum formájában a kollegáimmal elkészítjük, és elküldjük biztos úr részére, mert fontos látni ezeket a folyamatokat, és különösen a magyar elnökség kapcsán szerintem érdemes összekapcsolódnunk és ezt figyelemmel kísérnünk, mert ezek a fajta feszültségek nem csökkenni látszanak. Nagyon szépen köszönöm, és sok sikert kívánok a munkájához.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Következik Bana képviselő úr. Tessék parancsolni!

BANA TIBOR (független): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Biztos Úr! Tisztelt Bizottság! Kedves Vendégeink! Először is én is szeretném megköszönni biztos úrnak a beszámolót és az eddigi munkáját. Összességében valóban azt lehet mondani, hogy pozitív irányú elmozdulás történt, de például Törökország esetében, ha megnézzük az elmúlt évek eseményeit, akkor sajnos kijelenthető, hogy az európai uniós értékektől eltávolodtak.

A Nyugat-Balkán tekintetében azt mindenképpen szeretném leszögezni, hogy támogatom az integrációt ebben a vonatkozásban, és nagyon pozitív az, hogy biztos úr kiemelten foglalkozik ezzel a területtel. Bízom benne, hogy a következő időszakban ez lendületet fog tudni kapni, hiszen ez mindenképpen fontos lenne, azzal együtt, hogy különböző problémák fennállnak a régióban, ahogy akár Gurmai Zita képviselőtársam is utalt erre a hozzászólásában.

Én kimondottan Szerbia vonatkozásában szeretném azt megkérdezni, hogy egyrészt hogyan haladnak a tárgyalások, és itt a nemrég szóló Balczó Zoltán képviselőtársamhoz csatlakoznék a tekintetben, hogy vajon mennyire tartható a megfogalmazott céldátum, ezt hogyan látja biztos úr, és egyébként összességében a többi nyugat-balkáni ország esetében mi a helyzet e tekintetben.

Másrészt pedig természetesen a délvidéki magyarság szempontjából is azt szeretném elmondani, nagyon fontos az, hogy a különböző feltételek teljesüljenek, tehát akár az önrendelkezési törekvéseik kapcsán, akár a megfelelő kulturális, anyanyelvhasználati elvárások tekintetében. Tehát én azt gondolom, hogy azzal együtt, hogy természetesen hazánknak érdeke az, hogy Szerbia tagja legyen a közösségnek, egyáltalán nem mindegy az, hogy ezek a feltételek hogyan alakulnak, mennyire fogják ezeket betartani, és milyen pozitív irányú változások történtek. Tehát erre vonatkozik a kérdésem fő pontja, hogy ezt hogyan látja a biztos úr, és az elmúlt időszakban mennyire történt ebben a vonatkozásban elmozdulás.

Én is további jó munkát és jó egészséget szeretnék kívánni önnek. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Biztos Úr! Több kérdést nem látok. Engedjen meg egy rövid kommentet és kérdést. Többször elhangzott már, hogy Magyarország számára a nyugat-balkáni régió európai perspektívája. Szerbia és Montenegró mielőbbi csatlakozása nemcsak politikai, társadalmi vagy gazdasági érdek, hanem ennél több is, úgy vélem, hogy történelmi és erkölcsi kötelesség. Európa újraegyesítése a Nyugat-Balkán nélkül csak részleges lehet. Kérdezem biztos urat, hogy

milyennek ítéli a nyugat-balkáni lakosság támogatását az európai integrációt illetően, hiszen ön többször megfordult ezekben a tagjelölt országokban.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Biztos Úr! Akkor szokásunknak megfelelően visszaadom a szót önnek. Kérem, hogy belátása szerint, ameddig ideje van, válaszoljon ezekre a kérdésekre. Tessék parancsolni!

Várhelyi Olivér reflexiója

VÁRHELYI OLIVÉR uniós biztos: Köszönöm. Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon köszönöm a kérdéseket. Valóban, ezek a kérdések jól leképezik azokat a területeket, amelyekről még mindenképp érdemes szólnom.

Elsőként talán elnök úrnak válaszolnám a nyugat-balkáni társadalmi támogatottságról, hogy teljesen egyértelmű és világos prioritása az összes ország társadalmának az Unióhoz való közép-, rövid, hosszú távú csatlakozás. Bárhol fordultam meg, jártam ott január, február hónapban, aztán most októberben is, mindenhol azzal találkoztam, hogy ez egy teljesen homogén, egyértelmű társadalmi igény. Azt az üzenetet igyekeztem közvetíteni a munkámmal is és ezzel a gazdasági tervvel is, hogy mi is komolyan gondoljuk. Tehát, magyarán, az Unió oldaláról is egy sokkal erősebb elköteleződés van ma, mint volt akár egy évvel ezelőtt. Ezt nemcsak a szavak szintjén nyújtjuk most már, hanem tettekkkel is alátámasztottuk. Ezt támasztotta alá, hogy meg tudtuk kezdeni a csatlakozási tárgyalásokat a két országgal, hogy meg tudtuk újítani a tárgyalási folyamatot, és hogy egy ilyen jelentős gazdasági tervet tudtunk letenni az asztalra, ami egy teljesen világos, egyértelmű ajánlat a régiónak a részünkről, hogy mélyítsük el a kapcsolatainkat, és stratégiai jellegű a mi kapcsolatunk ezzel a régióval.

Az októberi úton azt tapasztaltam, hogy nagyon pozitív visszajelzések jönnek már most, és tulajdonképpen egy ilyen megközelítésre várt a régió nagyjából öt elmulasztott év után, mert hiszen, és így fordulnék is a Gurmai képviselő asszony által feltett kérdésekhez, azért úgy van az, úgy is, mint olyan ember, aki részt vett a magyar csatlakozási folyamatban, hogy a pozitív ösztönzők ereje mindig nagyobb, mint a negatívoké. Ezt igyekszem, igyekszünk ezzel az új Bizottsággal éppen demonstrálni, hogy pozitív ösztönzők segítségével mindig többet és gyorsabban tudunk elérni annak érdekében, hogy az Unió által képviselt reformok, értékek mentén tudjon a Nyugat-Balkán továbbfejlődni. Épp ezért kellett ezek a konkrét gazdasági intézkedések, épp ezért kellett ezek az úgynevezett flagship projektek vagy célterületek, ahol láthatóvá válik és érzékelhetővé válik az európai támogatás a polgárok számára is. Elég, ha belenéznek a tervbe, azt látják, hogy első helyen szerepel az az elképzelés, hogy kössük össze végre utakkal, vasutakkal, tehát autópályákkal és vasutakkal az összes nyugat-balkáni fővárost. Azt látjuk, hogy a Nyugat-Balkánról könnyebb az Európai Unióval kereskedni, mint a Nyugat-Balkánon belül. Ez nyilvánvalóan önmagában is akadály a régió fejlődésének.

Ugyanezért gondoltuk azt, hogy az összes főváros összekötése magas sebességű internetkapcsolatokkal egy alapvető eszköz arra, hogy bővüljön a gazdaság, modernizálódjon a gazdaság, és egyben a lakosság is be tudjon kapcsolódni abba a digitális forradalomba, ami mindenhol zajlik a világon, így Európában is. Ezért gondoljuk azt, hogy támogatni tudjuk és támogatnunk kell azt a harcot, amit ezek az országok vívnak az energiaterületen. Ennek az a lényege, hogy egyrészt van egy nagyon jelentős energiahány, miközben rendkívül elavult technológiával, feketeszénnel és lignittel állítják elő ezt a villamos energiát, amire szükségük van, és aminek a hiánya egyébként önmagában egy gazdaságfejlődési és kereskedelmi akadály, miközben egyébként a nagyvárosaik lakossága a téli hónapokban sorozatosan hal meg ennek a tüzelőanyagnak a használata miatt. Épp ezért gondoljuk azt, hogy nagyon

fontos kiváltani minél gyorsabban ezt az energiaforrást, és bővíteni a régió energiaforrásait gázzal, hidrogénnel vagy más megújuló energiaforrásokkal. Csak önmagában a szén kiváltásával 60 százalékkal lehetne csökkenteni a kibocsátását ennek a régiónak.

Jogállamiság. Képviselő asszony kérdezte, hogy a belső viták nem nehezítik-e vagy nem ássák-e alá a hitelességünket. Úgy gondolom, hogy a viták minden esetben előrefelé kell hogy vigyenek minket, előrefelé kell hogy vigyenek minket a megértésben, hiszen a jogállamiság egy olyan folyamatosan bővülő, változó definíciójú kérdés, ami a Nyugat-Balkánon is központi, hiszen nem képzelhető el a jogállami reformok nélkül egy valódi piacgazdaság, nem képzelhető el valódi demokrácia a jogállamisági reformok véghezvitele nélkül ezekben az országokban. Éppen ezért mi továbbra is komoly hangsúlyt fektetünk erre a területre.

De azt is látni kell, hogy a gazdaság is lehet motorja ennek a jogállamisági reformnak, hiszen ha kézzelfogható távolságon belül van az a gazdasági terv, amit itt mi letettünk az asztalra, az önmagában is pozitív ösztönzőként fel kell hogy gyorsítsa ezeket a folyamatokat. Tehát önmagában a furkósbót nem mindig hatékony eszköz, hanem sokkal inkább a pozitív ösztönzőkre helyezném a hangsúlyt.

Balczó képviselő úr nagyon pontosan világított rá arra, hogy a magyar kisebbség Szerbiában valóban része most már, azt mondhatjuk, huzamosabb ideje a kormányzásnak, és éppen ez a közös kormányzás az, ami megteremti azt a bizalmat a többségi nemzettel, ami elvezethet minket egy modellértékű rendezéshez a kisebbségek számára akár az egész Nyugat-Balkán számára. Én példaértékűnek tartom azt az együttműködést, amit a szerb kormányzat és a többségi nemzet a magyar kisebbséggel folytat.

Megmondom őszintén, akkor örülnék csak igazán, ha Ukrajnában is ugyanez történe. Ukrajnában ugyanis az a helyzet, hogy ez továbbra is egy kihívás. A magyar kisebbség ügyét meg kell oldani, ez egy uniós ügy is, ezt teljesen egyértelművé és világossá is tettem többször az ukrán kormány számára. Igazából nem a két ország ügyéről van itt szó. Sokkal inkább arról van szó, és én ezt próbálom átörökíteni a szerb megoldásból, hogy akkor vagyunk nyugodtak, és akkor van rendben egy kisebbség élete és környezete, hogyha ez a kisebbség is úgy gondolja, hogy az élete rendezett, a biztonsága garantált, és hosszú távon tud tervezni az anyaországban. Magyarán, akkor lesz az ukrán kisebbségek ügye is rendezett, hogyha ezt ők is így élik meg, és el tudják ezt fogadni. Ebben kell segítenie az ukrán hatóságoknak, ebben kell segítenünk nekünk is, a Bizottságnak, és nyilván minden tagállamnak, amely kész és képes ebben segíteni, hogy ezt az állapotot érzük el. Nyilván ez nem egyik napról a másikra történik sem Szerbiában, sem Ukrajnában, de én ezt egy pozitív fejleménynek tartom, amerre fejlődnek a dolgok Szerbiában.

Természetesen vannak még további feladatok, ezt a mi jelentésünk is felsorolja, és ezeket a feladatokat szerintem a szerb kormány is ugyanúgy tudja, ahogyan mi.

Képviselő úr második kérdése a szerb csatlakozási folyamatra vonatkozott, illetve a céldátumra. Szerbiában azt látjuk, hogy egy új kormány jött létre, nagyon nagy társadalmi támogatottsággal, nagyon nagy parlamenti többséggel, ami egyben felelősséget is jelent, felelősséget és lehetőséget. Én nagyon nagy örömmel vettem azt a prioritássort, amit az új kormány a megalakulása után bejelentett. Igaz, hogy rövid idő áll rendelkezésre, nyilván a jelentős parlamenti többség miatt kellett lerövidíteni a ciklust, de én úgy tekintek erre az új kormányra, mint egy talán egyszeri és megismételhetetlen lehetőségre, hogy felgyorsítsuk az uniós reformfolyamatokat, aminek eredményeképpen új életet tudunk lehelni a megakadni látszó szerb csatlakozási folyamatba, hiszen, valljuk meg, ebben az évben nem tudtunk fejezetet megnyitni az országgal. Úgy gondolom, hogy a teljesítményük erre jogosította őket, de

ugyanakkor ez nem önmagában a Bizottság döntése, hanem ehhez kellenek a tagállamok is. Azt látom, hogy az új kormány részéről erős az elköteleződés annak irányába, hogy felgyorsuljanak a reformfolyamatok, és ez biztosan meg fogja teremteni a bizalmat ismét a tagállamokban is.

Várom ezekben a napokban azokat a konkrét bejelentéseket, amelyek megmozdíthatják ezt, és akkor talán még ez a 2025-ös céldátum is valóra válhat. De megmondom őszintén, itt is a tapasztalat szól belőlem, a magyar csatlakozási tárgyalások során szerzett tapasztalat, hogy azt az energiát, amit különböző céldátumok meghatározására, megvitatására fordítunk, vagy erre fordítunk, azt talán célszerűbb inkább a munkába fordítani, és megvalósítani mindent, amilyen gyorsan csak lehet, és akkor önmagában majd az élet elhoz egy olyan dátumot, amit mindnyájan el tudunk fogadni, és amely egy reális dátum lesz. Szóval, én azt mondanám, hogy ez talán egy kissé elkapkodott volt az előző Bizottság részéről meg a bizottsági elnök részéről, amikor ezt csak úgy előkészítés nélkül bedobta a köztudatba. Nekem nem célokom egy ilyen típusú megközelítés, én a munkában hiszek, és kockáról kockára kell összerakni ezt a csatlakozási folyamatot.

Ugyanakkor azt továbbra is fenntartom, amit a meghallgatásomon mondtam önöknek is a magyar Országgyűlésben, hogy én azért dolgozom, természetesen ehhez partnerek kellenek, de én azért dolgozom, hogy ennek a bizottsági ciklusnak a végére legalább egy nyugat-balkáni ország abban az állapotban lehessen, hogy csatlakozni tud az Európai Unióhoz.

Juhász képviselő asszonynak nagyon köszönöm a figyelemfelhívást. Nagyon fontos konfliktusról van szó. Én is úgy gondolom, hogy önmagában a tűzszünettel és azzal a rendezéssel, amit a két ország vezetői találtak, még messze nem vagyunk ennek a konfliktusnak a végén, ennek további politikai vetületei is vannak és lesznek. De ugyanakkor feladatunk az, hogy megpróbáljuk ezt most már békés mederben tartani, és sokkal inkább a rendezés irányába elmozdulni. Ehhez nyilvánvalóan szükség lesz az Európa Tanácsra. Úgyhogy, ha onnan tudunk kapni segítséget, nagyon szívesen vesszük. Minden segítség elkél.

Végül Bana képviselő úrnak: hogyan haladnak a szerb tárgyalások. Ahogy mondtam, számunkra az lenne a legfontosabb, hogy most már tényleg gyorsabban tudjunk haladni, ehhez viszont arra van szükség, hogy az új szerb kormány meghozza azokat az alapvetően a jogállamiság területén szükséges intézkedéseket, amelyek meggyőzik a tagállamokat az elköteleződésükről, és arról, hogy Szerbia valóban fel kívánja gyorsítani a csatlakozási folyamatát.

ELNÖK: Köszönöm, tisztelt biztos úr, az expozéját és a kérdésekre adott pontos válaszát. Szeretnék további jó munkát kívánni önnek és munkatársainak, és még egyszer szeretném megköszönni a bizottságunk nevében is azt a munkát, amit ön és a munkatársai végeznek. Kérem, adja át köszöntésünket a Bizottság elnök asszonyának is. Úgy látszik, hogy bővítésügyben ez a Bizottság a pandémia ellenére is jobban fog teljesíteni, és ez nemcsak európai uniós érdek, hanem Magyarország érdeke is.

Köszönöm szépen még egyszer.

Az ülés berekesztése

Tájékoztatom képviselőtársaimat, hogy a bizottság következő ülésére előreláthatólag 2020. december 7-én, tehát jövő héten hétfőn, 10 órától kerül sor.

Köszönöm szépen a megjelenést. Köszönöm a videomegjelenését biztos úrnak. További jó munkát kívánok! Viszontlátásra! A bizottsági ülést bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 08 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Földi Erika